

lé hlavy na horní verandě, kde často sedávaly a kochaly se pěknou vyhlídkou. Za letních večerů odtud sledovaly, jak slunce zapadá za Svatojánský vršek.

Sigrída a Fredrika žily ve vzácné shodě. Nikdy se nehádaly jako ostatní lidé. Byly obě velmi tiché a mírné a výborně si rozuměly. Jenom jedna věc na světě je dokázala znesvářit: stará jezdecká pistole z dob třicetileté války. Byla to nádherná zbraň s pažbou vykládanou perletí. Visela mezi mnoha jinými zbraněmi dole v hale. Slečny byly zcela zajedno v tom, že kdysi patřila jednomu z jejich předků, Fredriku Fredrikssonovi. Jenomže slečna Sigrída byla přesvědčena, že ji zmíněný předek používal v bitvě u Lützenu*), kdežto slečna Fredrika si byla naprosto jista, že se pistole stala jeho válečnou kořistí v bitvě u Breitenfeldu**).

Jinak se ale, jak už bylo řečeno, ve všem shodly. O tomto vleklém sporu slečen Fredrikssonových věděli všichni známí a celé příbuzenstvo, a nikdo se nikdy neodvážil zavést před nimi řeč na jezdecké pistole.

Na okenní desce v hale stál velký stříbrný pohár. Bylo ho vidět už zdáli ze silnice, jak se blyštěl a leskl, zvláště svítilo-li na něj slunce. Otec slečen Fredrikssonových byl stavitelem, a když tím stavitelem byl už padesát let, vybralo dvě stě sedm jeho přátel mezi sebou peníze na jubilejní dar a koupilo právě tento pohár, který teď bylo vidět až ze silnice. Byla to velmi vzácná památka.

Rok co rok zvaly k sobě sestry čtyři děti svých příbuzných na letní prázdniny. Bylo-li hezky, pila se v zahradní besídce jahodová šťáva, kdežto za

.....
*) *Vyslov: litcenu*   **) *Vyslov: brajtnfeldu*

deštivých dnů se pila na horní verandě čokoláda se šlehačkou. A i tehdy, když celý Brusinkov byl jako po vymření, mohli jste si být téměř jisti, že v okolí vily Harmonie bude živo. Lisbeta, Sven, Björn*) a Kristina buď pobíhali mezi pivoňkami a měsíčky v zahradě, nebo všichni zalezli do velkého zeleného sudu na rohu domu a hráli si na trosečníky. Právě se blížila doba svačiny.

Bylo samozřejmé, že za takového nádherného počasí se bude pít jahodová šťáva v zahradní besídce. Čekalo se jenom na Lisbetu, kterou slečny poslaly do Larssonova pekařství, aby koupila bábovku a čtrnáct briošek. Slečny obvykle pekly bábovku a briošky samy, ale dnes bylo příliš horko na to, aby člověk vydržel u plotny. Čekalo se vlastně také na Svena. Ten hrál zase někde na ulici s kluky ze sousedství kopanou. Ach, jak to slunce praží! Sklenice studené osvěžující šťávy opravdu přijde k chuti. Jen co se Lisbeta vrátí.

Vida, Lisbeta už jde, teď je tedy jenom třeba zavolat Svena. Ale Björn i Kristina už zdálky vidí, že Lisbeta přichází s prázdnou. Kde má briošky a bábovku?

Lisbeta opravdu nenesla ani jedno, ani druhé. S hlasitým pláčem otevřela zahradní branku.

„Lisbeto, proboha, dítě, co se stalo?“ vykřikla teta Fredrika a vrhla se k ní.

Ale Lisbeta jenom brečela a slzy se jí řinuly po tvářích.

„Bože, vždyť ty jsi celá zamazaná!“

Lisbeta si ráno oblékla čisté žluté šaty, které jí teta Fredrika sama vyžehlila. Šaty teď byly samá

.....
*) *Vyslov: bjern*

skvrna, uprášené a zmačkané až hrůza pohledět.

„Cos dělala? Kdes byla?“ vyptávala se teta Fredrika, ale Lisbeta jenom vzlykala a nebyla schopna odpovědět.

Teta Sigrida přiběhla také a byla právě tak poděšená jako teta Fredrika.

„Člověče, to ses snad domů *koulela*?“ podivil se Björn.

Za chvíli se Lisbeta uklidnila natolik, že mohla konečně povědět, co se stalo. Briošky a bábovku u Larssonů samozřejmě koupila. Když se však potom vracela domů, potkala na Hlavní třídě jakéhosi cizího muže. Šel přímo proti ní a jí se zdálo, že nějak pošilhává po sáčcích, které nese. Sestoupila tedy z chodníku a začala utíkat. A ten muž se rozběhl za ní a nastavil jí nohu, takže upadla zrovna do největší špíny.

„No, to je neslýchané!“ zašeptala teta Sigrida a pohlédla na tetu Fredriku, která vůbec nebyla s to promluvit.

„Sáčky mi vypadly z ruky a on po nich skočil,“ pokračovala Lisbeta. Byla teď už klidnější, ale ještě pořád vzlykala. „Vytáhl hned jednu briošku a strčil ji do pusy. Vůbec ji nekousal, určitě ji spolkl celou. A pak se pustil do těch ostatních.“

Teta Fredrika se mezitím vzpamatovala natolik, že mohla zašeptat:

„No, to je neslýchané!“

„Řekla jsem mu,“ naříkala Lisbeta, „že to jsou *moje* briošky, aby je nechal být.“

„A co on?“ vyhrkl Björn dychtivě. Příhoda mu připadala sice vzrušující, ale přece jen ošklivá. Sám

šel už po Hlavní třídě mnohokrát, ale něco takového se mu tam ještě nikdy nepříhodovalo.

„Ten sprosták!“ vzlykla Lisbeta. „Představte si, že když jsem mu řekla, že to jsou moje briošky, povídá: ‚Ale nabídneš mi, ne?‘ A všech čtrnáct briošek sám zbaštil naráz. Pak popadl bábovku, držel ji oběma rukama a ukusoval z ní, jako kdyby to byl krajíc chleba.“

„No a co dál! Co udělal pak?“ vyzvídal netrpělivě Björn.

„To už nevím, protože jsem letěla domů, ale ten ničema za mnou ještě volal, že zítra chce radši perník!“

„Viděl to jakživ někdo?“ zvolala ohromeně teta Fredrika.

„Pověz nám aspoň, jak vypadal,“ naléhala teta Sigrida.

„Byl hrozně velký a tlustý. Totiž ne zrovna tlustý, ale hranatý...“

„Můžeš nám ho nějak popsat?“

„To se ví, že můžu. Měl bílou čepici, takovou tu sportovní s kšiltem, víte? A měl šedé šaty a modrou košili. Byl děsně nemotorný a neforemný jako... přinejmenším jako bagoun.“

„Ach bože, jak se vůbec tady něco takového mohlo přihodit! Kdo jen to může být?“

„Vypadal jako bagoun. Jako takový zlý, úskočný bagoun!“ opakovala Lisbeta. Už nevzlykala, naopak teď sršela hněvem.

„Děvenko, bude nejlíp, když si ty šaty svlékneš a vezmeš si ty modré,“ řekla teta Fredrika.

Kristina stála vedle a poslouchala bez jediného slova. V životě už mě nikdo nepřinutí, abych šla do Larssonovy pekárny, pomyslela si.

Vtom se objevil Sven. Běžel sice, ale v běhu kulhal. Už zdálky bylo vidět, že se mu něco stalo. A skutečně: když přiběhl blíž, všimli si všichni, že krvácí z rány na pravé noze. Neušlo jim také, že má na opálených, ušmudlaných tvářích stopy po zasklých slzách.

„Co je zase *tohle*?“ spráskla ruce teta Sigrida.

„Dobrý bože, co se stalo?“ zasténala teta Fredrika.

„Kousl mě Raf,“ procedil Sven skrze zuby.

Raf byl sousedův pes, ale byl tak zlý, že nesměl

volně pobíhat a musel se spokojit s tím, že byl stále v zahradě obehnané vysokým plotem.

„Raf? A co jsi, prosím tě, měl společného s Rafem? To byl puštěný?“

„Nebyl, jenomže... my jsme čtali na silnici a...“

Teta Fredrika se obrátila k Björnovi a polohlasem se zeptala:

„Cože dělali?“

„Čtali... kopali, hráli fotbal,“ vysvětloval Björn.

„Čtali jsme na silnici a najednou se objevil ten frája...“

„Frája?“ protáhla teta Sigrida a pohlédla tázavě na Björna.

„Tak tedy chlápek, no,“ zabručel Björn netrpělivě. Nechtěl přijít o nic ze Svenova vyprávění.

„A ten cvok vám načutnul mičudu tak, že přeletěla sousedovic plot,“ pokračoval Sven. „Udělal to schválně, ničema. Nikdo z nás pro ni nechtěl jít, to je jasné, báli jsme se Rafa. Tak jsme řekli tomu frájovi, aby tam pro ni vlezl sám, když ji tam odkopnul, ale on řekl, že v poslední době mu přelézání plotů dělá obtíže, protože ho trápí pakostnice. Má prý zachvácenou celou nohu. Ale slíbil padesát örů*) tomu, kdo mičudu přinese. To nám připadalo slušný. Jenže teď zase pro ni chtěli jít všichni. Kvůli těm penězům. Rafa nebylo nikde vidět, a my jsme byli přesvědčeni, že se to musí podařit, když se poleze tiše a opatrně. Losovali jsme, aby to bylo spravedlivé, a já jsem si vytáhl nejdelší slámku. Přešel jsem plot, jak jsem nejtíšěji dovedl, a mičuda navíc ležela hezky daleko, až uprostřed trávníku, ale byl bych to zvládl, protože

.....
*) Švédská koruna se dělí na 100 örů (vyslov: éru).

Raf tam nebyl. Jenomže zrovna když jsem po ní sahal, začal ten syčák tam venku ze všech sil hvízdát a křičet. Samozřejmě že Raf přiletěl! A já jsem už nestačil utéct. Už jsem seděl nahoře na plotě, ale on vyskočil a kousl mě do nohy.“

„No, to už přestává všecko!“ vybuchla teta Sigrida.

„To je prostě neuvěřitelné! Tady, v Brusinkově!“ žasla teta Fredrika.

„Když jsem slezl zase na silnici,“ vyprávěl Sven dál, zatínaje pěsti, „tak se ten sprosták zašklebil a prohlásil, že jelikož jsem mičudu nepřinesl, tak taky nemůžu dostat těch padesát örů. ‚Příště si ji přinesu sám,‘ povídá, ‚mám takovej dojem, že mi ta pakostnice už trochu polevila.‘ A pak se odvalil.“

„Jak vypadal?“ zeptala se slečna Sigrida.

„Nepodobal se náhodou Bagounovi?“ vyhrkl horlivě Björn.

„Neměl takovou bílou čepici jako Bagoun... chci říct, neměl bílou čepici?“ volala Kristina vzrušeně.

„Jo, to měl,“ potvrdil Sven.

Ostatní na sebe beze slova pohlédli a přepadla je podivná tíseň.

„Dnes už na ulici nesmíte,“ rozhodla teta Fredrika.

„Za žádnou cenu ne,“ připojila se teta Sigrida. „Alespoň dokud tady v Brusinkově bude obcházet ten muž. To je hrůza! Bydlím tu už sedmdesát let, ale něco takového jsem tu ještě nezažila!“

„Já také ne,“ pospíšila si teta Fredrika. „A to tu bydlím jedenasedmdesát let!“

Nakonec se všichni usadili v besídce. Tentokrát však byli nuceni se spokojit se sušenkami. Sušenky se pochopitelně nemohou vyrovnat čerstvě upečeným brioškám, a už vůbec ne čerstvé bábovce. Ale dokud se bude muž s bílou čepicí volně potulovat po Brusinkově, neodvází se nikdo na ulici.

Lisbeta, Sven, Björn a Kristina seděli a namáčeli jednu sušenku za druhou do šťávy, aby trochu změkly. Lisbeta se už převlékla do modrých šatů a Sven měl ovázanou nohu.

Vtom to zaharašilo ve schránce na dopisy, která byla připevněna na zahradní brance.

„Listonoš!“ vykřikl Björn a hnál se ke schránce. Dopis byl adresován „Slečnám z Harmonie“.

„To je legrační,“ zamumlala teta Sigrida a roztrhla obálku. „Slečny z Harmonie... od kohopak to asi je?“

Slečny svorně sklonily bílé hlavy nad dopisem a četly:

Níže podepsaný by byl slečnám zavázán, kdyby mu do čtvrtka mohly opatřit 3000 korun, neboť uvedenou sumu nutně potřebuje. Nejjednodušší a nejjistější bude, vloží-li slečny peníze do obálky, kterou potom vhodně umístí v onom velkém, vykotlaném dubu na úbočí Svatojánského vršku. V případě, že by tak slečny neučinily, nemohu ručit za další vývoj událostí. Velice snadno by například mohl zmizet jistý stříbrný pohár i leccos jiného.

V každém případě by se však slečny měly vyvarovat plést do toho policii. Mám takové tušení, že potom by se mohlo stát ještě něco mnohem horšího. Je znám případ, že náhle vyletěla do vzduchu celá vila

se vším všudy. Byla sice barvy červené, ale mám dojem, že stejně snadno by vyletěla i vila žlutá, a to by přece bylo škoda, když máme tak pěkné počasí, není-liž pravda? Nechci tedy nic víc, než aby slečny nejpozději do čtvrtka večera položily obálku, obsahující 3000 korun, do onoho starého, avšak statného stromu, jenž bývá též zván králem lesů.

S přáním stálého zdraví a s nadějí, že nám to pěkné počasí ještě vydrží, znamenám se v úctě.

Váš oddaný přítel

Vilém Lasička

Ty dobré slečny zprvu ani pořádně nechápaly, co čtou.

„Stříbrný pohár?“ mumlala slečna Sigrida.

„Král lesů?“ šeptala zmateně slečna Fredrika.

Když si dopis přečetly podruhé, začaly tušit, že něco není v pořádku. A teprve když si ho polohlasně přečetly potřetí, uvědomily si, jaké jim hrozí nebezpečí.

„Co je v tom dopise?“ zeptal se Björn a zakousl se do sedmé sušenky.

„Někdo chce štípnout jubilouše?“ vyzvídal Sven.

Říkat „jubilejní pohár“ připadalo dětem jaksi obřadné a zbytečně dlouhé, a tak pohár překřtily na jubilouše.

„To psal Bagoun?“ zeptala se Lisbeta a vypadala vyděšeně.

Tety si povzdychly.

„Dopijte tu šťávu, děti,“ pravila teta Fredrika sklíčeně. „Myslím, že bude nejlépe, když půjdete do postele.“

„Do *postele!*!“ vykřikli Björn, Lisbeta, Kristina a Sven jako jedněmi ústy a překvapením upustili sušenky do šťávy. Byly totiž teprve tři hodiny odpoledne.

„Ano, děti,“ přidala se teta Sigrida, „bude nejlepší, když půjdete všechny do postele. Dostanete každý tabulku čokolády.“

Slunce nepřestávalo pražit. Městečko Brusinkov, jež bylo tak malé, že o něm sotvakdo věděl, líně v tom horku podřimovalo. V zahradě šafránově žluté vily zářily voňavé květy pivoněk, bzučely včely a čmeláci. Přestože nebe bylo tak modré, že už snad ani víc modré být nemohlo, zdálo se těm dobrosrdečným, milým obyvatelkám Harmonie, že se na něm náhle objevil velikánský černý mrak a přikryl svět svým hrozivým stínem.